

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลท่าขอนยาง
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีเจตนารมณ์มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้รับทราบถึงระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเอง และนำข้อมูลผลการประเมิน รวมทั้งข้อเสนอแนะ ไปปรับใช้ในการพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามของหน่วยงานภาครัฐ ในการขับเคลื่อนมาตรการเชิงบวกด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งสะท้อนความตั้งใจของหน่วยงานในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะ ทั้งในระดับชาติและระดับสากล

เทศบาลตำบลท่าขอนยางหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการประเมินครั้งนี้จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริมและยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประการสำคัญคือ ได้มีบทบาทในการผลักดันกลไกในการป้องกันการทุจริตของประเทศ ซึ่งจะสามารถสะท้อนภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลต่อการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทย ให้มีอันดับและผลคะแนนที่ดียิ่งขึ้นต่อไป รวมทั้งเป็นแนวทางการยกระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ต่อไป

เทศบาลตำบลท่าขอนยาง

อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

สารบัญ

	หน้า
๑. ความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยง มีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๓
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๓
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	๔
๖. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	
๖.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๔
๖.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๕
๖.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)	๕
๖.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)	๗
๖.๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๘
๖.๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๙
๖.๗ การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๙
๗. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	
๗.๑ การระบุประเด็นความเสี่ยง	๑๐
๗.๒ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลท่าขนอย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. ความเสี่ยงการทุจริต

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

สินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควรไม่ว่าจะมีมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO ๓๗๐๐๑ “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties.”)

ของขวัญ หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แลกกันเพื่ออรรถาัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหาให้เพื่อการสงเคราะห์หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งไม่ใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการได้รับการฝึกอบรม หรือการได้รับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือการท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน รวมถึงการให้บัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ภายหลัง

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา หมายถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึงการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

ประเด็นความเสี่ยงทุจริต หมายถึง ขั้นตอนในการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต หรือเหตุการณ์ที่อาจจะพบความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต

โอกาส (Likelihood) หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร อันถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันส่วนหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลัก: เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยง มีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นการกำกับติดตามความเสี่ยง ในลักษณะ Post-Decision

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยง ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ของหน่วยงาน

เทศบาลตำบลท่าขนอยาง จะแบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

๕.๑ ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ประเด็นการบริหารงานบุคคล

๖. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

๖.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยง ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว ลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

* Known Factor ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรม ที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว

* Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

๖.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

สถานะสีเขียว: ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง: ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลารอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม: ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

๖.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ระดับความเสี่ยง (D) = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ × ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood : L)	(Impact : I)
--	--------------

เป็นการนำโอกาสหรือความเสี่ยงการทุจริต มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวมซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง **คูณด้วย**ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๖.๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

(๑) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ โดยค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

(๒) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนอันดับรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๖.๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

(๑) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

(๒) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

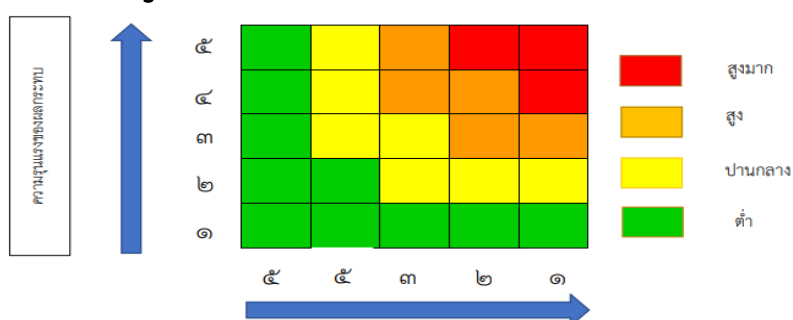
(๓) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น เกี่ยวกับผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

(๔) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น เกี่ยวกับผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (Zone)
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ – ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๖ – ๑๙ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับกลาง (Moderate Risk : M)	๑๐ – ๑๕ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๖ – ๙ คะแนน	เขียว
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ – ๕ คะแนน	ฟ้า

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

๖.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน ซึ่งยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน
ดี	๓
พอใช้	๕ หรือ ๖
อ่อน	๗ หรือ ๘ หรือ ๙

คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับ ปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ดี การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่า จะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
พอใช้ การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
อ่อน การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้ เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า จะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

๖.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยง การทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม

๖.๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดักเพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาว่า มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง) ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้ว แต่ยอมรับได้) เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทีตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนที่มีอยู่ใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยลงกว่าระดับ ๓

สถานะสีแดง (เกินกว่าที่จะยอมรับได้) เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนที่มีอยู่ใช้ไม่ได้ผล ระดับความรุนแรงตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป

๖.๗ การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

จะเป็นการนำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ตามข้อ ๖.๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนนี้ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- (๑) เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- (๒) เกิดขึ้นแล้ว แต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)
- (๓) ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลตำบลท่าขอนยางประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๗.๑ การระบุประเด็นความเสี่ยง

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘					
-การตรวจเอกสารและการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต เช่น การอนุญาตก่อสร้างอาคาร/กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นขอใบอนุญาต เพื่อเร่งรัดและอำนวยความสะดวกการยื่นเอกสารขอใบอนุญาต	๓	๓	๙	ปานกลาง
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ					
-การสำรวจความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายจากสาธารณภัย	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเร่งรัดดำเนินการให้ผู้ประสบภัยคนใดคนหนึ่ง ได้รับความช่วยเหลือก่อนบุคคลอื่นโดยไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือได้รับเงินช่วยเหลือสูงกว่ามูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง	๒	๒	๔	ปานกลาง
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง					
-การกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของการจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR)	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เพื่อแลกกับการกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของการจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR) โดยการ Lock Spec ของพัสดุหรืองานจ้างเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เป็นการเฉพาะและกีดกันผู้ประกอบการรายอื่น	๒	๓	๖	ปานกลาง
๔. การบริหารงานบุคคล					
-การสรรหาและคัดเลือกเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ หรือพนักงานจ้างทั่วไปของหน่วยงาน	ผู้บริหารหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด จากผู้สมัครสอบคัดเลือกรายใดรายหนึ่ง เพื่อให้ผ่านการสอบคัดเลือก	๓	๔	๑๒	สูง

๗.๒ วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘						
การตรวจเอกสารและการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต เช่น การขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร การขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นขอรับใบอนุญาต เพื่อเร่งรัดและอำนวยความสะดวกในการยื่นเอกสารขอรับใบอนุญาต	ปานกลาง	๑.จัดทำแนวปฏิบัติหรือมาตรการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ และการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ๒.จัดทำแผนผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พร้อมระบุ “ค่าธรรมเนียม” หรือ “ค่าปรับ” ตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ เผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓.จัดทำและเผยแพร่คู่มือหรือแนวทางการขอรับบริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ ณ จุดให้บริการและช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน เช่น เว็บไซต์หลักของหน่วยงาน บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น	๑.จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้/เสริมสร้างทักษะการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่/ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานเพื่อให้ดำเนินการเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายกำหนดไว้ ๒.ชี้แจงแนวปฏิบัติ/ระเบียบ/วิธีการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่/ผู้ปฏิบัติงาน ให้รับทราบและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการทำงานร่วมกันอย่างเคร่งครัด ๓.จัดทำและประชาสัมพันธ์ช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถแจ้งร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน โดยมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งเบาะแส/แจ้งร้องเรียน	ต.ค. ๖๗ ถึง ก.ย. ๖๘	กองช่าง กองสาธารณสุขและกอง/งานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตต่างๆ

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ						
การสำรวจความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อ ผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่ เสียหายจากสาธารณภัย	เจ้าหน้าที่เรียกและรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใดเพื่อเร่งรัดดำเนิน การให้ผู้ประสบภัยคนใด คนหนึ่ง ได้รับความ ช่วยเหลือก่อนบุคคลอื่น โดยไม่เป็นไปตามแนว ปฏิบัติการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย หรือ ได้รับเงินช่วยเหลือสูง กว่ามูลค่าความเสียหาย ที่เกิดขึ้นจริง	ปานกลาง	๑.จัดทำแนวปฏิบัติหรือมาตรการ ปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ในการ สำรวจความเสียหายเพื่อจัดทำ บัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและ ทรัพย์สินเสียหายจากสาธารณภัย ๒. จัดทำแผนผังแสดงขั้นตอน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พร้อมระบุ “ค่าธรรมเนียม” หรือ “ค่าปรับ” ตามระเบียบและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๓. จัดทำและเผยแพร่คู่มือหรือ แนวทางการขอรับบริการสำหรับ ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ ณ จุดให้บริการ และช่องทาง ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน เช่น เว็บไซต์หลักของหน่วยงาน บอร์ดประชาสัมพันธ์	๑. ชี้แจงแนวปฏิบัติ/ระเบียบ/ วิธีการดำเนินงาน ในการสำรวจ ความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชี รายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สิน ที่เสียหายจากภัยพิบัติธรรมชาติ ให้แก่เจ้าหน้าที่/ผู้ปฏิบัติงาน ให้รับทราบและยึดถือเป็นแนว ปฏิบัติ ในการทำงานร่วมกัน อย่างเคร่งครัด ๒. จัดให้มีคณะทำงานสำรวจ ความเสียหาย เพื่อจัดทำบัญชี รายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สิน ที่เสียหายจากสาธารณภัย ๓. จัดทำและประชาสัมพันธ์ ช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถ แจ้งร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ของหน่วยงาน โดยมีมาตรการ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ ผู้แจ้งเบาะแส/แจ้งร้องเรียน	ต.ค. ๖๗ ถึง ก.ย. ๖๘	สำนัก ปลัดเทศบาล (ฝ่ายป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัย)

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง						
การกำหนดขอบเขตและ รายละเอียดของการจัดหา พัสดุ/งานจ้าง (TOR)	เจ้าหน้าที่เรียกและรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใดจากผู้ประกอบการ รายใดรายหนึ่งเพื่อแลก กับการกำหนดขอบเขต และรายละเอียดของการ พัสดุ/งานจ้าง(TOR) โดยการ Lock Spec ของพัสดุหรืองานจ้าง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่งเป็นการเฉพาะ และกีดกันผู้ประกอบการ รายอื่น	ปานกลาง	๑.จัดทำแนวปฏิบัติหรือมาตรการ ปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ในการ กำหนดขอบเขตและรายละเอียด ของการจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR) ให้เป็นไปตามระเบียบและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. จัดทำและเผยแพร่แผน การจัดซื้อจัดจ้างประจำปีของ หน่วยงาน ให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบที่ เกี่ยวข้อง ๓. จัดทำแนวทาง/มาตรการ ป้องกันการเข้าไปมีส่วนได้ส่วน เสียของเจ้าหน้าที่/ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างของหน่วยงาน	๑.จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้/ เสริมสร้างทักษะในการปฏิบัติงาน ให้แก่เจ้าหน้าที่/ผู้ปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน เพื่อให้ดำเนินการ เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย กำหนดไว้ ๒. กำกับติดตามเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้าง ดำเนินการบันทึก รายละเอียด วิธีการ และขั้นตอน การจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ภาครัฐ ให้เป็นไปตามระเบียบฯ ๓. ประกาศเจตนารมณ์ No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ อย่างเป็นทางการเพื่อประกาศว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุก คนในหน่วยงานจะไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิด ในขณะที่/ ก่อน/หลังปฏิบัติหน้าที่ ที่จะส่งผล ให้เกิดการทุจริตและประพฤติด มิชอบ	ต.ค. ๖๗ ถึง ก.ย. ๖๘	กองคลัง (ฝ่ายพัสดุและ ทรัพย์สิน)

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุม ความเสี่ยง	วิธีการดำเนินการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๔. การบริหารงานบุคคล						
การสรรหาและคัดเลือกเป็น พนักงานจ้าง ตามภารกิจ หรือพนักงานจ้างทั่วไป ของหน่วยงาน	ผู้บริหารหน่วยงาน/ เจ้าหน้าที่ เรียกและรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใด จากผู้สมัครสอบ คัดเลือกรายใดรายหนึ่ง เพื่อให้ผ่านการสอบ คัดเลือก	สูง	๑. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลการประกาศรับสมัคร พนักงานจ้างตามภารกิจหรือ พนักงานจ้างทั่วไป ของหน่วยงาน ผ่านทางช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ บอร์ดปิดประกาศ เพื่อให้ เป็นไปตามระเบียบ/กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ๒. กำชับให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมาย และ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหาร งานบุคคล ๓. จัดทำมาตรการสร้างความ โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล	๑. กำหนดบทลงโทษเคร่งครัด หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีการ เรียกและรับทรัพย์สินหรือ ผลประโยชน์อื่นใด หรือมีการ กระทำการใดๆ เพื่อเป็นการให้ ความช่วยเหลือผู้สมัครสอบ คัดเลือกรายใดรายหนึ่ง เพื่อบรรจุ แต่งตั้งเป็นพนักงานจ้าง ๒. แจ้งหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดรับทราบและ ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๓. จัดทำและประชาสัมพันธ์ ช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถ แจ้งร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ของหน่วยงาน โดยมีมาตรการ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ ผู้แจ้งเบาะแส/แจ้งเรื่องร้องเรียน	ต.ค. ๖๗ ถึง ก.ย. ๖๘	สำนัก ปลัดเทศบาล (งานการ เจ้าหน้าที่)